

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Árjegyzék:
 Folyóév: Negyedévre 3 korona
 Hírlap: Negyedévre 12
 Hírlap: Negyedévre 5
 Hírlap: Negyedévre 20

Felolvasó szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
Bászló József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
 Székesfehérvár és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Hiresztelések.

— okt. 15.

Bár csak véget érne már ez a szerencsétlen, áldatlan huzavona, mely az országot eddig kétszáz millióval megkárosította!

Bár csak véget érne már! Mert ha még sokáig tart ez az állapot, minden jó hazafi kétségbeesetten, utálattal fordul el a politikai élet poklától, melynek kapui felett iszonyatos lánggal lobognak Dante szavai: *Hagyjatok fel minden reménynyel!*

A válság hullámai már oly sok szemetet, annyi szolgálalkúséget, akkora sártengert vetettek felszínre, hogy valóban elég. Annál is inkább óhajtható a végzetes (és fájdalom egyoldalú) küzdelem befejezése; mert valósággal borzasztó, hogy amikor a nemzet, a haza legszentebb érdekei forognak kockán, a politika piacán üvöltözök ez élet-halál felett döntő pillanatokban is azon mesterkednek, hogyan tolhassák előtérbe a személyi önzést és mi módon zavarják, izgassák a kedélyeket a végsőig hazug, vérlázító hiresztelésekkel.

Tessék csak figyelemmel kíséreni ezeket a szemérmetlen hireszteléseket a filléres lapoktól fel egészen a kedvelt világlapig a sajtóban, aztán a pártkörökben és a felszínre vetődő államférfiak körül zsiromgó kapaszkodók tömegében: a rémület fogja el az embert, hogy hová sülyedt Magyarország közéleté, ha a legdrágább kincsek kockán forgása idején is ilyen förtelmes vásár, ilyen lélekfarkodás folyik a nemzeti lét, az alkotmányos jogok és a szentesített törvények rovására!

Nem akarom itt elősorolni azokat a hireszteléseket, melyektől napról napra hemzsegnék az ujságok. Hiszen a ki ujságot olvas, borzadva olvashatja egyik nap azt, hogy Tisza István gróf még a nemzet lemészárlására

is vállalkozik, másik nap azt, hogy a hadsereget már ellátták eies tölényekkel és titkos hadi felszereléssel a magyar nemzet ellen. Egy komoly ujság nem szégyenli kinyomtatni, hogy a király annyiszor és addig fel fogja újra meg újra osztalni a képviselőházat és mindaddig új meg új választások lesznek, a míg az ellenzéket ki nem irtják és oly szolgálalkú hazaáruló többséget nem hoznak össze, a mely kész azt is törvénybe iktatni, hogy Magyarország Ausztriának bekebelezett tartománya.

Ismétlem, az ember megborzad ezektől az örültségektől, melyekben azonban rendszer van!

Aztán azok a szelidebb hiresztelések, óh azok is felette jellemzők! Mihelyt van új miniszterelnök jelölt, rögtön megindul a találgatás: kik lesznek a miniszterek? Egyszerre háttérbe szorul a nemzet, a haza sorsa; senki se beszél arról, hogy a nemzet le nem mondhat törvénybe irt jogainak elismeréséről, miután azokat több ízben megtagadták — hanem minden szájkó azt darálja, kik lesznek a miniszterek?

Szánalmasan nevetséges, hogy Berzeviczy és Hieronymi urak neve rögtön forgalomba kerül, ók minden névsorban ott szerepelnek. Képzem, mennyire bosszankodhatnak e miatt. Ekkora mohósággal magát Jupitert is nevetségessé lehetne tenni!

Azonban elég; nem folytatom tovább. Hiszen minden igaz hazafinak éreznie kell, hogy ezek az al hiresztelések, ezek a csuf marakodások, ezek a személyi kocka miatt való torzsalkodások, meggyanusítások, a budapesti filléres lapoknak ocsmány hazudozásai általában a hosszú válság körül tapasztalt összes jelenségek mélyen elszomorítók.

Ideje, hogy kimeneküljünk a mocsárból, mert ha sokáig tart még ez a süppedés, a nemzet erkölcsi

kára jóval több lesz a kétszáz milliónyi anyagi veszteségnél.

Be kell fejezni a válságot *minden áron!*

Hiszen a nemzet akarata már ismeretes. A nemzetnek az a kimondott meggyőződése, az a bebizonyított igazsága, hogy a magyar hadsereg és tehát a magyar vezényszó benne van az 1867. XII. t. c. ben. Ez törvényes jog, melyet tagadni többé nem lehet. Ha már most a király ezt nem akarja elismerni: ezzel a jog sem el nem veszett, se meg nem esorbult. Harminchat évig nem érvényesítettük ezt a törvényes jogunkat, mégis élt. Élni fog ezentul is . . .

Vessünk véget a válságnak minden áron! A magyar nemzetet megölné ez a meddőség, ha tovább tartana!

KÖZIGAZGATÁS.

Nincs névjegyzék.

A városi igazoló választmány ülése.

— okt. 15.

Érdekes ülése volt tegnap a városi igazoló választmánynak. Az 1904 évi legtöbb adót fizetők névjegyzékét kellett volna ugyanis egybe állítaniok. Össze is jött a választmány, tulajdonképpen nem is tagadta meg a névjegyzék összeállítását, hanem azért mégis talált reá okot, hogy egybe állítása elől *kitérhessen* s így a névjegyzékét végeredményében *egybe ne állítsa*.

A tárgyalás folyamán különben kitetszett, hogy nem pusztán alkalmkeresés volt ez, hanem egyenesen törekvése annak, hogy az adóbeszedés és ujonc megtagadás tetejébe a névjegyzék egybeállításának megtagadását is valamely formában keresztülvigyék.

A gyűlés lefolyása különben ez volt.

TOLNAI DÁNIEL

Debrecen, Piac-utca 49. szám
 o a főpostával szemben, o

ajánlja legnagyobb választéku raktárát férfi-, női- és gyermekcipőkben.

Legjobb minőség.

Olcsó árak.

Tegnap délután 3 órakor tartotta meg a városi igazoló választmány ülését dr. Kola János elnökléte alatt Vecsey Imre v. főjegyző hivatalos helyiségében. Jelen voltak: Vecsey Imre v. főjegyző, Márk Endre, Könyves Tóth Kálmán, Somogyi Pál, dr. Popper Alajos; jegyzőkönyvvezető Komlóssy Pál dr.

Elnök előterjeszti, hogy az 1886 évi XXI. t. c. 26. §. értelmében az előmunkálatok és nyilván tartás megtartása mellett beterjesztett az 1904 évi városi legtöbb adót fizetők névjegyzéke, melynek az arra vonatkozó felszólamlásokkal együtt való felülvizsgálása s a névjegyzék végleges egybe állítására a bizottságot egybehívta.

A tárgyalás során a bizottság megállapította, hogy városunkban mintegy 3 év óta nem lett e névjegyzék azon évi adó alap alapján egybe állítva, a mely évre a névjegyzék kiállított, mert mintegy 3 év óta főleg a házbéradó kivételének még eddig is rendezetlensége miatt, kinek-kinek *tényleges* adófizetési összegét biztosan megállapítani nem lehetett.

Szokásba vette tehát a bizottság, hogy az elmúlt 3 évben mindenkor az 1901 évi és biztosan megállapított adófizetési összegek alapján állította össze a névjegyzéket.

Ezt ugyan minden esetben jegyzőkönyvbe foglalták, az ellen felebezéssel is éltek, de a miniszter a névjegyzék ilyen módon való egybe állítását, mégis mindig jóváhagyta.

Most az ex-lexes állapot és a még mindig fennálló rendezetlen adókiivetési alap dacára a miniszter újból elrendeli az 1904 évi névjegyzék egybe állítását.

Márk Endre: Nem veszi számitásba a multat, a fölött most nem tárgyal, de a jelen törvénytelen állapot közepett kétszerezetten szivesen ragadja meg az alkalmat arra, hogy a névjegyzéknek miniszteri rendelet alapján való egybe állítását *egyenesen megtagadja*.

A törvény nem rendeli, hogy rendezetlen adó alap esetén vissza menőleg vétessék egy rendezett adóalapú év a névjegyzék egybe állításánál zsinórmértékül; ez a mu than is csak *jóakaratu* szokás-ként teljesített. Ma azonban a törvényen kívüli állapot közepett e jóakaratu szokást magáévé nem teszi, sőt ellenkezőleg jogos alkalmat talál, hogy a megtagadott adószedés, ujoncozáshoz harmadiknak e névjegyzék egybeállításának *megtagadása* egyenesen kimondassék, annál is inkább, mert ezt is egyik *kényszerítő eszköznek akarja felhasználni a kormányzással szemben a törvényes rend és nemzeti jogos követeléseknek mielőbbi megadására*.

Somogyi Pál, Márk Endre indítványához hasonló értelemben hozzájárul.

Ezen indítványon kívül dr. Kola János és dr. Popper Alajos megállapítják, hogy az 1903 évi legtöbb adót fizetők névjegyzéke az adóhivatal útján a bizottsági tárgyalás-

hoz nincs beterjesztve. Nem keresik okát, hogy miért? A rendezetlen adókiivetés, vagy hogy mi az oka. Miután pedig a törvény határozottan nem szabályozza, hogy *visszamenő alapon is egybe állítandó* a névjegyzék, ők az 1903 évi legtöbb adót fizetők névjegyzéke alapján kívánják azt erre az évre eszközölni s minthogy az itt nincs meg, mondja ki a bizottság, hogy *azt a tanács a pénzügyigazgatóság útján a kir. adóhivatal által jutassa a bizottsághoz, mert e nélkül nem állitható össze a névjegyzék*.

A bizottság az utóbbi indítványt tette magáévé s a tárgyalások eredménye bármilyen formában mégis csak az lett — hogy *nincs névjegyzék!*

Haj bizony igen-igen sok ám ebben is a nehéz idők tagadhatatlan jele.

Az ülés délután 4 órakor ért véget.

× **Tanácsülés.** A város tanácsa ma reggel 9 órakor Kovács József polgár mester elnökléte alatt a városháza nagy tanácstermében a folyó ügyek elintézésé végett rendes tanácsulést tart.

EGYLET.

* A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége. október 18-án vasárnap délután 3 órakor Budapesten a Pannonia szállodában igazgatósági ülést tart, melynek tárgysorozata ez: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 2. A felvételeire jelentkező és kilépő rendes tagok kérvényeinek elintézésé. 3. Segélykéresek elintézésé. 4. Az elnökség jelentései. 5. Indítványok.

A mező őszszel.

Irta: Zoltán Vilmos.

Ez a rét volt olyan ékes?
Ez a határ olyan népes?
Ez a halom, völgy és tájék...
Mintha a sirkertben járnék!

Lemegy a nap nemsokára...
Haldoklásnak szent országa!
Olyan édes, forró vágygyal
Ólél téged lelkeim által!

Az elmulás bája rajtad
Lelkemem vesz mély hatalmat;
S bár meghalni kéne véled,
Mégis, mégis szeretnék!

Tompa.

A mezőre sűrű másodvirágzást varázsolt a hosszú ősz s az októberi nap éltető és érlelő verőfénye. A part ligetekben zörögve hull a tarkára vált lomb s a réteket szegélyező fák és bokrok egyes ágai már kopaszon nyulnak a levegőbe. A hangtalan csendet nem szakítja meg vig madárdal, a vadász fegyverének durranásán, a felettünk elszálló varju káro gán és a lépteinktől felriasztott foglyok berregésén kívül más hang alig hallható.

De a mező erősen fakuló pázsitja még tarka a nyiló virágok ezreitől. A rétek a nyári kaszálás után még egyszer utoljára magukra öltötték virághimes ruhájukat, hogy azt nemsokára a tél egy színű hókontóséval váltsák fel.

A védtöltések oldalán s a rét szárazabb helyein a Centaurea jacea, a kék buzavirág ibolyaszínű testvére pompáz. Altalában ez most a mezők uralkodó virága, a mint a többi, most virágzó növény legnagyobb része is a fészkesek (compositae) gazdag rendjéből kerül ki. Gyakoriatok a kékvirágu Cichorium Intibus, az Acehillea millefolium, a Seneci Jacobea sárga csillagai, a Carduus laniceolatus, arvensis, palustris, a Hieraciumok, Carlinák, Cirsiumok fajtái, itt-ott hosszú száron álló piros virágaival bólogat a Jurenia mollis, míg a réti bakszakállt (Tragopogon officinalis) egészen zavarba hozta az októberi napsugár. Ez a virág ugyanis nyáron, virágzása rendes idejében csak a reggeli és délelőtti órákban tartja nyitva virágkelyheit, míg most késő délután is kacérkodik a napsugárral.

A fészkeseken kívül néhány pillangósvirágu, főleg takarmánynövény adta fejét késő virágzásra. De elég gyakoriatok egyéb családok képviselői is, s csak az egyedek megapadt száma sejteti a tél közeledését. Nem ritka a Linaria vulgaris, az Echium vulgare, a biboros Sanguisorba officinalis, az Inula britannica, a Simphytum officinale, s a megfakult fűszálak közt a Polygala vulgaris három (kék, rózsaszín és ritkán fehér) válfaja. Altalában szembetűnő a különbség a haldokló liget s a még virágdiszben pompázó mező közt. Amannak csak szélén

látható egy-két virágzó, satnya Scabiosa Lychnis, vagy Silene, míg benn az erdő sűrűjében, a ritkuló színes lomsátor alatt már egyetlen virágzó növényt sem találhat.

A felsorolt virágok kivétel nélkül nyáron virágzó s ezuttal másodvirágzásban állnak, a menyajban a hosszú, verőfényes ősz folyton újabb és újabb virág bimbót esalt szárúkra.

A jellemző, tulajdonképeni őszi virágokat a nedvesebb, mélyebb fekvésű réteken találjuk meg. Ott látjuk arany sárga virágaival a Leontodon autumnalis-t, a sárga bokrok tövében szerényen meghuzódik a Mentha aquatica, míg a fakó pázsiton nagy ibolyaszínű foltokat képes az őszi kikerics (Colchicum autumnale) száz és száz virágzó kelyhe. Ez a specifikus őszi növény sajátos látványt nyújt a földből kibuvó virágkelyheivel. A növénynek sem szára, sem levele nincs; ezek a gyümölcsöcsel együtt csak jövő tavasszal kerülnek felszínre. Gyönyörűen és találóan jellemzi az ősz utolérhetetlen költője, Tompa:

Nem nősz te fényben és harmatban,
Burokból nem fejed ki lassan:
Nincs zöld lombod és nincsen ágad,
Gyöngéd tested egy éjjel támad,
S a máson gyorsan tűnik el,
— Nyomán új sarjat nem növel.

Néha vízáradások, abnormis időjárás vagy az időszakok, rendetlen eltolódása arra kényszerítik a kikericsot, hogy olyan

Propper Ilona

értesíti a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy női divat üzletét **November 1-től** a **Leopoldt házba** a szomszédos **Ujfalussy házba (Pc utca 44. szám földszint)** teszi át.

Ez alkalmából ajánlja a legújabb és igen izléeses angol és párisi modell női és gyermek kalapjait.

EGYHAZ és ISKOLA.

A siketnémák iskolájának megnyitása.

(Az igazgató tanács és felügyelő bizottság ülése.)

— okt. 15.

Zajtalanul, de annál áldásosabb köz művelődési és társadalmi munkásság érdekében nyílt meg, tegnap hivatalosan a Siketnémákat gyámolító egyesület helybeli iskolája.

A megnyitásra az egyesület igazgató tanácsa és felügyelő bizottsága reggeli 9 órára az iskola Csapó utca 35. sz. helyi ségébe együttes ülést hívott egybe. Az ülésen Puky Gyula főispán elnökölt, jelen voltak Bészler Károlyné és Dr. Popper Alajosné urasszonyok, Kovács József polgármester, Bészler Károly és Oláh Károly v. tanácsosok, Csánki Viktor kir. tanfelügyelő, Dr. Wolafka Nándor püspök, Könyves Tóth Kálmán, Dr. Brunner Lajos, Dr. Szücs Géza, Balázs Ödön, Bárdos Géza, Vetéssy Béla, Márk Endre, Káposztás János, Koneczka Ákos, Rásó István, Dávidházy Sándor jegyző könyvvezető stb.

A bizottságok először az intézet internátusát, a konyhát, majd a 2 tantermet szemlélték meg, hol a tanárok az előkelő hallgatóknak próba előadást tartottak. Könnyekig hatotta meg a jelen voltakat az 1 és fél napi tanítás eredménye, a mely csak ennyiből áll, hogy a teljesen néma gyermekek megtanulták a távozókat ezen szóval „pá“ üdvözölni de meg viszont ez nálunk már is igen igen fényes eredmény.

Gácsér József igazgató a még néma,

kor virágozzék, midőn lombja már kifejtett.

A kikerics tözsomszédságában a lápszéli tőzeges réten megtaláljuk végre az ősz legszebb virágát, virányterületünk legnemesebb fáját, a sötétkék Gentiana Pneumonanthe-t.

A lomb szinesedésének nagyszerű tü neményét, melyet ősszel a lomb erdőkön szemlélnetünk, kisebb mértékben a mező dudva vagy fűszerű növényein is megfigyelhetjük. Számos fűszerű növény levele mielőtt elpusztul, elveszti zöld színét és sárgára, barnára vagy vörösre válik. A Gratiola officinalis a Polygonum Hydro piper s egyik másik pázsitfűfaj levele vérvörös lesz, a Lythrum salicaria és Lythrum virgata levele felveszi a bíbor színt, a Potentilla anseriná-é világossárga alapon sötétvörös foltokat mutat. Az ilyen, színtelőkkel tarkított fakó réttől élesen elütnek az őszi buzavetés szomszédos üdezőld táblái.

A mező őszi virágpompájának néha egy csapással véget vet az első fagy vagy a hirtelen lehullott első hó, hosszú szép ősz idején azonban hetekig tartott a természet lassuhaldoklása, a virágok egy más után lehullnak s a növény aludni tér — néme yik örökre, némelyik, hogy új életre ébredjen tavasszal.

gyermekek nevében az iskola felállításáért megható köszönetet mondott az előadás után, melyre Puky Gyula főispán válaszott meleg hangon.

Majd az igazgatósági irodában megtartották az együttes ülést.

Az e havi ülés fontosabb tárgyai voltak, hogy 2 gyermeket ki nem siket néma, de hülyének bizonyult, az iskolából eltávolítanak, egyet karácsonyig próbára az iskolában benntartanak.

Jegyzőkönyvi köszönetet mondanak hajdumegye 20.000 koronás nagylelkű alapítványáért, valamint Dr. Wolafka Nándor püspöknek is, ki nemes lelkűen 2 gyermek ellátását magára vállalta s félévi költségüket már meg is fizette.

Jóváhagyták az élelmezési vállalkozó szerződését, valamint a pénztári kimutatást, mely szerint az iskola beruházására fordított kiadásokon kívül az intézetnek még 1800 korona készpénz vagyona van.

Köszönetet mondanak a kereskedelmi miniszternek levelezésükre engedélyezett portómentességért, a helybeli levelezés céljaira pedig még 300 korona értékű posta bélyeget kérnek.

Tudomásul vették Scholtz Lajosnak az iskolához II. k. tanárul való kinevezését s végül több apróbb folyó ügyet intéztek el.

Az együttes ülés Puky Gyula elnököt az ülés végén lelkesen megéljenezte.

Megjegyezzük, hogy a kik a tanítást meghallgatni akarják, azt az iskola igazgatósága a tanítási ideje alatt is szívesen látja. Kéri azonban a látogatókat a tanítás zavartalansága érdekében szó nélkül jönni és tetszés szerinti időzés után ugyan ilyen módon eltávolozni.

Ezzel a nagyszabású intézmény immár végleg megnyílt. Isten áldása és az emberek jószívű támogatása, vezérelje és erősítse is nemes törekvéseiben.

Ev. ref. iskolaszéki ülés. Tegnap dél után az ev. ref. iskolaszék Kis Albert elnöke alatt ülést tartott. Előadó jegyző Jeney Miklós volt. Egy esomó jelentéke lenebb apró ügy került elintézésre. Megemlékszemlő dolog azonban az, hogy a szabad Liceum előadásaira az iskolaszék egyhangú lelkesedéssel felajánlotta a Dókai Miklós, Eötvös, Vigkedvü Mihály és esetleg a Teleki utcai iskolák helyiségeit. Továbbá az elhunyt Kanizsai tanító helyébe Nagy Erzsébet okl. tanítónőt, és Kanizsainé helyébe, ki súlyos szembajban szenved, Balog Ida okl. tanítónőt alkal mazzák. Az ülés este fél 7 órakor ért véget.

Iskolai Deák ünnep. A Kegyes Tanítórendi Róm. Kath. Főgimnázium október hó 17-én d. e. 10 órakor az intézet tornacsarnokában Deák Ferenc születése évszázados fordulóján iskolai ünnepet tart, melyet 9 órakor ünnepélyes nagy mise előzi meg. Az ünnep műsora ez: 1. Erkel. Himnusz. Eneki a Főgimn. Enekar. 2. Megnyitó beszéd. Mondja a főgimnázium igazgatója. 3. Tóth Kálmán. Deák Ferenc emlékezete. Szavalja: Dar-

vas György, VIII. o. t. 4. A magyar nemzet politikai érettsége és Deák Ferenc kora. Tanulmány. Irta és felolvassa Finda Antal, főgimn. tanár. 5. Nagy S. Nemzeti ima. Eneki a Főgimn. Enekar. 6. Pósa Lajos. Mi a haza? Szavalja Balogh Zsigmond, IV. o. t. 7. Deák Ferenc emlékezete. Alkalmi beszéd. Irta Kostyák József, VIII. o. t. Előadja Simonyi István VIII. o. t. 8. Szász Károly. Deák sirja. Szavalja Pósta Lajos, VIII. o. t. 9. Egressy. Szózat. Eneki a Főgimnáziumi Enekar.

Az ev. ref. egyház gazdasági bizottsága. Az ev. ref. egyház gazdasági bizottsága ma délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart, melyen a bizottság az egybegyűlt folyó ügyeket fogja elintézni.

Hazugságok.

Bizonyára mindnyájan láttuk a szinpadot, midőn egy pompás termet ábrázol, szőnyegekkel, függönyökkel, virágcsoportokkal ékesítve és máskor, midőn a kopár, vakolt falakon és a rideg deszkaállványokon kívül nem volt egyéb látható.

Ilyen rideg, komor, nyomorult gyakran az élet a valóságban, ha lerántjuk róla az ideiglenes mázat, a hazug fényt és ragyogást.

Van egy fajta hizel, 5 tettetés, mely csak a világ szeme elé tartja a színes tarka üveget, de önmagát nem csalja meg, mások meg nemcsak a többit, hanem önmagukat is elbódítják hiumányekkel, lehetetlen tervek és álmokban élve, minduntalan beleütköznek a rideg valóságba.

Hány nő nem veszi észre, hogy vénül, hogy szépsége már régen eltűnt, mert minden udvariasságot, előzékenységet hódolatnak, udvarlásnak vesz.

Talán boldogok is azok a szegény teremtések, kik képzeletük álomvilágában élnek, míg a tisztán látó ember nehezen cipeli terhét a való életen keresztül.

Az ilyen elvakult anya gyermekében csodalényt lát, melynek szépsége, eszessége elvitázhatatlan, míg a józan anya aggódva veszi észre gyermeke hibáit és a következetes nevelés gondjai mellett is aggódva tekint a jövőbe.

Hány embernek az élete hazugságon alapszik, a dicsekvő szülők, a nők barátja, a hódító szépség alakját ismeri mindenki. Ezek hiuságát és képzelődését nem bántja senki, mert nem szívesen vállalkozik az ember a lelki orvos szerepére és így az egyik hazugságra más hazugság a felelet.

Senki sem olyan kegyetlen, hogy a szerencsétlen képzelődőket kiütze felleg várakból, mert könnyen megesik, hogy lezuhannak a felhőkől, mint az alvajáró, ha hirtelen fölébresztik.

Legsajnálatraméltóbb az anya, ki szeretetből vétkezett és kit gyermekeiben büntet meg az Isten.

Pedig az öncsalás, a hazugság gyakran egészen az utolsó lehetélig eltart és csakis a kegyes ámitás teszi elviselhetővé az életet.

A legtöbb öreg ember csak emlékeiben él és azzal ámitja magát, milyen szép, deli, hódító, lelkes legény volt valamikor, pedig bizony egy szikrányival sem volt különb, mint most.

Őszi és téli ruhák

tisztítását

— Férfi ruhákat szakember javítja és vasalja. —

kifogástalanul teljesíti

Hrabéczy Antal

ruhafestő és tisztító intézete,
Debrecen, Széchenyi-utca 42

Még a régi idő is szebbnek látszik, pedig ez is csak szokássá vált hazugság.

A betegeket és haldoklókat utolsó hazugsággal vigasztaljuk meg, a jövőről beszélünk nekik, a javulással kecsegtetjük, mikor már minden reményről lemondunk magunk.

Tehát az élethazugság nem mindig kicsinyes és megvetendő, hanem az ember természete, mely a leplezetlen hazugságot nem tűri el, megköveti.

Nemcsak az ábrándozó, de a higgyan gondolkozó ember is alája van vetve.

Telve reménnyel, bizalommal ébredünk és nem is akarunk arra gondolni, hogy az új nap súlyos csapást mérhet ránk.

Minden terv, minden remény csak önámítás, mert a bizonytalanság sűrű köde még a következő órát is elrejti előlünk.

A rideg, megvesztegethetlen igazság fenyegetőleg áll előttünk, nem merünk rátekinteni, pedig szívünk mélyében gyakran megszólal a hangja és lelkiismeretünkben visszhangot talál.

Megsugja nekünk, hogy megöregedtünk, megcsunyultunk, hogy nem emelkedünk többé, hanem süllyedünk. Hány ember azt hiszi, hogy fölfelé vezet az útja, a dicsőség és a gazdagság felé, de néha egy csöndes órában megszólal benne az igazság: lesüllyedtél, elveidet föladtad, barátaidat megkárosítottad! Másnak meg azt sziszegi: azt hiszed, hogy szeretnek, hogy bámulnak, pedig félnek tőled, megvetnek, hízélgéssel meg akarnak vesztegetni!

Ilyenkor megvilágítja a valóságot a belső szózat, mint egy villámcsapás az éjben.

Ha életünk magaslatára fölérkeztünk és a hosszú utra visszatekintünk, ritkán láthatjuk, hogy lelkileg, jellemileg emelkedtünk, inkább az elvesztett kincseket siratjuk és a nagy magányban visszasírjuk a múltat.

Szerencsére a mostani emberek nem szeretnek sokáig önvizsgálatot tartani, elfordulnak a kellemetlen igazságtól és a csábító, mosolygó hazugságot üdvözlük újra. Ha a kellemetlen vendég sokat alkalmatlankodik, ezt idegességnek tulajdonítjuk és sietünk magunkat valami kellemes kurával fölvidítani és elkábítani.

Tegnap még remegtünk az igazság előtt, ma nevetjük a félelmünket, ez a rövid életünk mulandóságának jellege; ami bennünk örök és maradandó — megbírja majd egykor odaát az igazság látását!

Az ország népesedése.

Augusztusi kimutatás.

— okt. 15.

Magyarország augusztusi népesedéséről és az augusztusban történt házasságkötésekről a Statisztikai Havi Közlemények legutolsó számában a következő érdekes és tanulságos adatok jelentek meg.

Augusztusban 61.298 gyermek született élve Magyarországon, a halottak száma 40.581 volt; a népesség természetes szaporodása tehát 20.717 volt.

A születések gyakorisága tekintetében a Tisza balpartja áll első helyen, az utolsón pedig a Tisza jobbpartja, a hol a kivándorlás már ebben az irányban is kezdi éreztetni hatását.

A megyei törvényhatóságok közül Arvamegye születési aránya a legalacsonyabb: ezre 2.06, a törvényhatósági városok közül Maros-Vásárhelyé szállt le szinte abnormis alacsonyra: 1.58-ra.

Ujabbán Budapest születési aránya is aggasztón csökken, augusztusban ezer lélekre csak 2.15 esik.

A halálozás aránya a Dunántul volt a legnagyobb és a Tiszántul a legkisebb.

Különösen az alföldi megyékben Jász Nagy-Kun Szolnok, Békés, Hajdu és Szabolcsban volt nagy a halálozás. Igen alacsony: ezre 1.10 volt a halálozás aránya Sopron városában.

A természetes szaporodás meglehetősen egyenletesen oszlott meg az egyes országrészek szerint. Aránylag kedvezőbb volt mégis Dunántul és leggyengébb a Tisza Maros szögén. A vármegyék közül Fogaras és Csik szaporodott legerősebben a társországokban Pozsega, a városok közül Selmecbánya állt első helyen, ellenben Versecen halálozás több volt mint születés, Maros-Vásárhelyen meg ugyan annyian haltak meg, mint a hány gyermek született.

A házasságkötések száma augusztusban 6193 volt Magyarországon. A 6193 házasság közül 915 vegyes házasság volt a mi az összes házasságok 14.8 százaléka. A keresztény-zsidó házasságok száma 43 volt s ezek közül 27 esetben a nőlegény és 16 esetben a menyasszony tartozott a zsidó felekezethez. A vegyes házasságok közül 201 esetben történt megállapodás a születendő gyermekek vallására nézve. A megegyezések 54.2 százaléka az anya vallásának javára szólt. A legtöbb megegyezés 115 a római katolikusoknak kedvezett, míg a református fél javára 49, az ágostai evangélikus fél javára 25 megegyezés történt. A 43 keresztény zsidó házasság közül csak 4 esetben történt megegyezés, még pedig 2 esetben a keresztény, két esetben a zsidó fél javára.

H I R D E K.

Naplo.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap és ünnepen
Nőegyleti szöv. ipar tanműhely nyitva — vasárnap kivételével — mindennap délelő 7—12-ig és délután 2—6-ig

* **A vármegyei telefon-hálózat.** A helybeli Kereskedelmi Csarnok megkeresésére az iparkamara felterjesztést intézett a keresk. miniszterhez, hogy a rendszeres vármegyei távbeszélő hálózat létesítését, melyet úgy közigazgatási, mint kereskedelmi és ipari érdekek nagyon kívánatosnak tesznek, tegye lehetővé. Ez érdemben, már Hajdu-vármegye törvényhatósága is tett lépéseket, a kamara most azt kéri, hogy az ügy tárgyalása vétessék ismét fel. Növelné a kedvező elintézés esélyeit, ha a kamara e lépésével párhuzamosan a vármegye is ujjal kezébe venné az ügyet s kérné a költségnek a legközelebbi állami költségvetés keretébe leendő beillesztését.

* **Az alispán a tüzkárosultakért.** Tud valévő, hogy Hajdusoboszlón az ott nem régen dühöngött tűzvész 22 házat, 52 melléképületet elpusztított. De ezen kívül még a város éppen legszegényebb népének nemcsak élelmicikkeit, de sőt ruhá-

zatuk nagy részét is teljesen elpusztította, úgy hogy hajlék és élelem nélkül vannak. Inség és nyomor között és hajléktalanul lenni pedig igazán rémitő sors a közeledő tél küszöbén. A társadalom pedig felsegélyezésükre már is mozgalmat indított. Első sorban Puky Gyula főispán és Rásó Gyula megyei alispán, ki most a város tanácsához nyújtott be beadványt, melyben a szerencsétlenek segélyezésére a várostól adományt kér. A tanács a kérelmet már legközelebbi ülésében tárgyalni fogja.

* **Cipészek küldöttsége Láng miniszternél.** Említettük már, hogy mily szívesen fogadta Láng Lajos keresk. miniszter a debreceni országos cipészkongresszus és szakkiallítás vezetőségét. A küldöttséget, — mint értesülünk — Dobiecky Sándor szeretett orsz. gyűlési képviselőnk vezette a miniszter elé. A küldöttség megköszönte a miniszternek azon nagyfokú erkölcsi és anyagi támogatást, melyben a kongresszus és kiállítás alkalmából részesültek, köszönetet mondtak továbbá a kiállítás védnökség elfogadásáért. Kraszóf János országos cipészkiiparos szövetségi elnök aztán átnyújtotta a miniszternek az augusztusban Debrecenben tartott cipész kongresszus jegyzőkönyvét az ehhez fűzött memorandummal együtt, átadta továbbá a kiállítási jelentést. A miniszter a küldöttséget nagyon szívélyesen fogadta örömet fejezte ki, hogy az első országos szakkiallítás olyan nem remélt szép erkölcsi sikerekkel végződött és a küldöttségnek a jövőben való működésükhöz a legjobb sikert kívánta. A küldöttség tagjai voltak az orsz. cipész szövetség vezetősége Debrecenből pedig Tóth Kálmán ipartest. jegyző.

* **Pályanyertes óda Deák emlékünnepe.** Arra az emlékünnepre melyet a Csokonai kör és a kaszinó közösen rendeznek, a Csokonai kör elkérte Lampérth Gézától azt az ódát, melyet a Kisfaludi társaság Budapest fővárosának díjával jutalmazott. Az emlék ünnep műsorának a hatásos óda bizonyára egyik legvonzóbb pontja lesz.

* **Új Pártvezér Debrecenben.** Hát bizony rövidesen új Pártvezérünk lesz Debrecenben, ha ugyanis a tanács mai ülésében sorsa fölött akként dönt, hogy nem sajnálja az árát és — megveszi. Mert ez a kilátásba helyezett pártvezér egy hasznos áru, gyönyörű telivér, pej, 4 éves tenyészmenő, a gróf Károlyi István nagy károlyi uradalmában, Pártvezér a neve s ára kerek: 6000 korona. Debrecenbe hozatalát a szép és hasznos és pártütést aligha rendező állatnak a minap Budapestben járt menésrendező bizottság hozza javaslatba a tanácsnak. A bizottságot Király Gyula v. tanácsos elnöklelte alatt Perczel Dénes kapitány, Huttlesz Kázmér, Udvarhelyi Géza és Markovics Gy. tagokkal azért küldte fel ugyanis a tanács Budapestre, hogy az ott tartott menőválasáron vegyen egy kitűnő tenyészmenővet. A bizottság a város gazdasági lötenyészési céljainak megfelelőbbnek az új — Pártvezért találta.

Egy nagybecsű csomagról. Nagybecsű csomagot szállított a debreceni posta tegnap városunk falai közé.

A szállítólevélen ugyan az volt feltüntetve hogy „Csomag — érték nélkül” — de ez csak



Színházi látcsövek

gyöngyház, aluminium és bőr foglalatban legfinomabb achromatikus üvegekkel

o o o o o o o o o

Szemüvegek és orosiptetők

legf. hegyi jecce üvegekkel, arany, ezüst stb keretekben.

Ajánlja tisztelettel

Fischer Jakab, ==



olyan fatális véletlenség, mely a postákat mindenkor üldözni szokta. A csomagot ugyanis a Petőfi Társaság küldötte Szávay Gyula címére s tartalma nem kevesebb, mint a Bulyovszky — Lilla pályadíjára beérkezett vecsek gyűjteménye. A Társaság ugyanis Jakab Ödönt, de, Ferenczi Zoltánt és Szávay Gyulát küldötte ki bírálóknak s a bírálók Szávayra bízták az első olvasást és jelentés tételt.

A nagybecsű csomagot, mint postai körökből értesülünk csak a legnagyobb nehézségekkel lehetett szállítani, mert a benne levő tömérdek sálhajjal fogva mindig el akart repülni. A Petőfi Társaság decemberben itéli oda a pályadíjat.

* **Kocsis virtus.** Sok szó esett mára a kocsis urak kedvteléseiről, kik szilaj jó kedvükben nem törődve a járólélekkel, lovaikat ütlegelve vágatnak a legforgalmasabb utakon. Erdei Márton is éppen ebből a fajtából való legény. — Tegnap délben szemetet fuvarozott, természetesen részegen és természetesen vágatva a Széchenyi utcán végig, közben igazán szerenese, hogy egy pár embert agyon nem tiport. Az ut végén a fasorból 3 fát és 2 cölöpöt kitért és kocsija felborult. Ideje volna már az ily kocsis virtusoknak véget vetni, mert míg ezeket az urakat érzékeny büntetésekkel meg nem félemlítik, addig a közönségnek folytonos rettegésben kell élnie, mert soha sincs biztonságban a felől, hogy a következő pillanatban nem fekszik-e össze zuzott tagokkal valamely részeg kocsijának kerekai alatt. A folytonosan ismétlődő esetekkel kapcsolatban időszerűnek tartjuk a rendőrség figyelmét felhívni, hogy az utkeresztezéseknél a lépésben való hajtást szigorúan ellenőrizze. Erdei Márton különben Orosz fogalmazó előtt várja jól kiérdemelt büntetését.

* **A világ minden részéből.** A világpostai-unio tavaly ötvenmillió kézbesítetett levelet semmisített meg.

Svájcban a zerge-vadászatot betiltották, mi által a zergebőr ára darabonként 250 koronára szökött.

Németország a múlt évben nyolcvanöt gőzhajót vesztett el a tengeren. Ezek közül 17 hajóról nem tudják, hogy hogyan vesztett el. Ezerhetvenhárom ember vesztett el hajókkal.

Párisban több rendőr gyorsjáratu gépkocsival járkal, hogy a tulsebesen hajtó gépkocsikat elfoghassák.

Párisban a tűzoltóság villanyos gépkocsikon megy a tüzek színhelyére.

Ceylon szigeténél évenként hetven millió korona értékű igazgyöngyöt halásznak a tengerből.

A párdue helyből huszonkét láb magasra tud ugrani.

A rangooni aranypagoda aranyfedele 10 millió koronát ér.

Európában az új vasutaknál most nyolcvan láb hosszú és 4000 kgr. nehéz sineket alkalmaznak.

A legnagyobb ágyu az olasz Dan-doló hadihajón van. Lövege ezeröttszáz font nehéz és kilövésére ezer font puska kell.

Magyarországban ez évben a selyemgubókért a termelőknek három millió öt százezer koronát fizettek ki.

Az ősi Babylon város romjai két százötven négyszög mértföldet foglalnak el.

Kelet Indiában évenként harminc ezer ember hal meg kigyómérgek következtében és kétezer embert tépnek szét a tigrisek és párduek.

A nádeukornál a répacukor ötven százalékkal és ennél a sacharin harminc szorta édesebb.

A struccmadár egy óra alatt tíz mértföldet könnyen befut.

* **A pálinka áldozata.** A pálinka ma ismét megkövetelte a maga áldozatát. Egy viruló szépségű 16 éves lány ivott ma szublimát oldatot a feletti szégyenében hogy atyja egy részeges kőműves segéd nap nap után, pálinkától részegen őt és családját mindenki előtt durván bántalmazta.

Az érzékeny lelkű leány ezt nem tudta elviselni, inkább a halált választotta.

Török Máriának hívják a szerencsétlen teremest. Anyjának Csapó u. 44. sz. lakóháztól kiszállították a közkörházba hol rögtön gyomor mosást alkalmasztak. Talán sikerül megmenteni az életnek.

* **Halálozások.** A m. kir. anyakönyvi hivatal jelentése szerint a következő halálozások fordultak elő: Mányi János ev. ref. 16 napos, Özv. Demkó Jakabné ev. ref. 67 éves, Domokos Sándor ev. ref. 1 hónapos, Szécsényi Ferenc ev. ref. 2 hónapos.

* **Eltűnt aranyak.** Antal Albert azzal jött be Kemescséről, hogy némi vásárlás sokat tegyen, eközben azonban egy kis új borra szomjazva bement egyik bor mérésbe. A dolog vége az lett, hogy az öreg a kellesténél jobban be talált szezeini és így történt meg az eset, hogy szép sárga aranyai összesen 200 korona értékben eltűntek. A rendőrség megindította a nyomozást.

* **A nők Amerikában.** Az Amerikai Egyesült Államok társadalmi viszonyaira is jellemző a foglalkozási statisztika, a melyet most adott ki az Unió kormánya. Nincs még egy állam, a melyben annyi mindentelvényes pályá és hivatásállama nyitva a nőnek, mint a tengerentúli nagy köztársaságban. Igazán csak épen katona meg tengerész nem lehet a nő, egyébként szabad a tér, hogy tudását, tehetségét, erejét keresetben kamatoztassa. Az Egyesült Államokban van női lelkész 3405, ügyvéd 1009, orvos 7399, fogorvos 787, újságíró 2193, mérnök és építő 1040 bankhivatalnok 1291, kereskedelmi utazó 956, elektrikus 409, mozdonyvezető 45, fűtő 7, fékezőmunkás 31, borbély 5582, méhészt 51, kifutó 6673, kovács 166, halász 1805, bányász 59, professzionátus vadász és hajtó 1220. Az amerikai férfiaknak sok gondjuk lehet a főzéssel, meg a többi házidologgal.

Jó napot adjon isten! Jó magyarok vagyunk de sajna, kevesen tudunk jól magyarul. Teszem azt találkozik az új nyelven beszélő magyar a régi zamatával.

Új magyar: Van szerencsém.

Régi magyar: Elhiszem, de minek azzal díszkedni az utcán?

Új magyar: Köszöntöm önt.

Régi magyar: Nincs nevem napja.

Új magyar: Üdvözlém önt.

Régi magyar: Nem vagyok főispán.

De sejtem már: köszönni akart nekem. No hát adjon isten jónapot! Mi újság?

* **Rácz Pali és Magyariek.** A Magyar Testvérek zenekara ma este a Hungária, holnap pénteken este pedig az Arany Bika kávéházában hangversenyez, a mi kor együtt fog velük játszani Rácz Pali, a híres budapesti cigányprimás.

* **Lopás a galgóci postán.** A galgóci rendőrség táviratban értesítette a debreceni főkapitányságot, hogy Scherz Ede póstatiszt a galgóci póstatihivatalból 14 ezer 200 koronát ellopott és ezzel a zsolna pozsonyi gyorsvonaton megszökött. — Scherz Ede 36 éves igen magas, sovány, vörös bajusza van, szakállja nincs.

* **A jótékony nőgyelet által létesített szövőipar tanfolyamra tanuló növendékek**

ismételten fölvetetnek. A fél éves tanfolyam u. i. most veszi kezdetét ismételten. A múlt félévben tanfolyamunkra járt tanulók már teljes gyakorlatot nyerve diéjért dolgoznak, megkeresve kitartó szorgalom mellett 35—40 koronát havonként. Kérjük azért mind azokat, a kik szeretnének biztos keresetforráshoz jutni, ragadják meg az alkalmat és iratkozzanak be a szövőipar tanfolyamra. Itt alkalmuk nyílik teljesen díj nélkül elsajátítani egy különösen a nőkre nézve fontos és könnyű iparágat és alkalma nyújt a nőnek arra, hogy családját körében dolgozva, hozzájáruljon a megélhetés nehézségeinek leküzdéséhez.

Jelentkezni lehet a Stefánia Árvaháznál e hó folyamán d. e. 8—12 óráig, d. u. 2—6 óráig mindazoknak, kik 14-ik élet évüket betöltötték, sőt férjes nők is, csak kitógástalan előélet és ugyan olyan magaviselet kívánatik meg, erre igen nagy gond van fordítva. Az elnökség.

* **Rövid hírek.** Erdőégés. A petrozsényi járásban a két Zsil folyó mentén a havasok oldalát borító fenyves napok óta lángokban áll. — **A bujdosó Szápáry.** A megvesztegetési botrány hőse gr. Szápáry László jachtot vásárolt a melyen állítólag földkörűli utra indul. — **Gyilkoló gép.** Reipfl Agoston pozsonyi butorkereskedő úgy követett el öngyilkosságot, hogy egy fabábot készítet, amelyen két revolvert úgy helyezett el, hogy azok esővei jobb és bal halántékait érték és egyszerre sülték el. — **105 éves ember halála.** Kecskeméten e hó 10-én halt meg Kullai Gábor 105 éves korában. — **Elveszett pénzes láda.** A napokban az Erdelyből Aradra beérkezett egyik vonatról Gyorok és Glogovác állomások között leesett egy súlyos vas pénzesláda. Szerencsére a zuhanást meghallották s rövid keresés után az árokban megtalálták. Valószínűleg büntény forog fenn, mert a sulvos láda a kocsiból semmiféle rázkódás folytán sem eshetett ki.

* **A zsihamisításának felismerése.** E címen közzétett ismeretterjesztő hirdetésünkkel kapcsolatban városunk egyik kiváló jeles gyógyszerésze figyelmeztet, hogy a leírt eljárás kiigazításra szorul, mert az éteres üveget dugatlan kell tartani, különben melegítve is rázva szétrobban. Az éter különben is nagyon gyúlékony s így rendkívül óvatosan kell vele bánni, kivált láng ne érjen hozzá, mert könnyen szerencsétlenség támadhat.

* **Olvasóink figyelmébe ajánljuk, hogy** színehagyott avagy elpiszkolódott ruhákat olcsó árak mellett Konez Józsefnél festessék és tisztitassák. Főútlelet Batthány u. 2. sz. a. Műhely vár u. 7. sz. zenede során.

x **Férfi és női kalapok** készítését, valamint átalakítását a legjobb kivitelben végzi Békés Lajos kalapos műhelye, Piac utca 44. az udvarban.

x **A tifusz járvány ellen** legbiztosabban óvakodhatunk, ha avasujfalusi Oroszlánvizet isszuk. Orvosok bizonyítják, hogy az Oroszlán savanyúvíz minden bacillus tól menten tartja az emberi szervezetet. Az Oroszlánviz a legolcsóbb savanyúvíz. Egy üveg ára 6 kr. Kapható egyedül a Schwartz-féle dohánytőzsdébe Piac-utca 29. a. városházával szemben.

Az Arany Bika kávéházában ma este Rácz Károly zenekara játszik.

A válság.

Saját tudósítónktól.

Budapest okt. 14.

A szabadelvűpártban ma délelben igen sok képviselő volt jelen. A kik a válság további fejleményeit találgatták. Általában határozott megnyugvás és friss remények keletkeztek a pártban. Bizonyosra veszik első sorban, hogy a párt egysége megmarad a régi szabadelvűek és volt nemzeti pártiak teljes egyetértésben törekvésnek a békés kibontakozásra. Ennek főgaranciája épen a kilences bizottság háborítatlan működése és az a biztos reménység, hogy a bizottság most már meg fog állapodni a katonai programban.

A kilences bizottság ma délelött 11 órákor folytatta tanácskozásait a szabad elvűpártban. — A bizottság valamennyi tagja jelen volt és Széll Kálmán elnök lete alatt tárgyalt. Azt hiszik, hogy ma, vagy holnap teljesen elkészülnek a programmal, a mely össze fogja egyeztetni a király felfogását a nemzet kívánságaival.

Lukács László válakozásáról két féle verzió kering a szabadelvűpártban. Az egyik szerint Lukács mint végleg ki nevezett miniszterelnök jön vissza. Ebben az esetben olyan engedményeket hoz, a melyek alapján biztosra veheti az ellenzék leszerelését, és ugyanebben az esetben körülbelül kész miniszteri listát hoz Budapestre. Ha azonban teljes reménye nincs a békés kibontakozásra, akkor csak mint deszignált miniszterelnök jön vissza, és itt fogja keresni a garanciát a kibontakozásra. Mindenesetre tárgyalásokba bocsátkozik az ellenzékkel, a melyről feltételezi, hogy megragadja azt az utolsó alkalmat a béke helyreállítására. — Az utóbbi esetben természetesen még napokig el fog tartani a válság.

Mindenki reméli a békés kibontakozást.

Értesülésünk szerint Lukács László két volt nemzeti párti politikust vesz be a kabinetbe, föltevés szerint Zselenszky Róbert grófot és Hódossy József. Apponyi ez idő szerint nem vállal tárcát sőt valószínűleg lemond a házelnökségről is.

Ellenben igen nagy és fontos szerepet szántak neki a régi szabadelvűek és a kiknek tekintélyesebb tagja nagy rokonzással vannak Apponyi iránt. — Apponyi lesz a békitő szellem és ha szerepe sikerül akkor már a közel jövőben nagy és méltó jutalmát látja.

A függetlenségi bizalommal tekintenek a fejlemények elé. Biznak Lukács László energiájában és törvénytiszteletében, a mely megmutatja majd a kivezető utat.

Lukács és Héderváry a királynál.

Bécs, okt. 14. Lukács László pénzügyminiszter ma délelött ide érkezett. A miniszter megérkezése után a Bankgaszai magyar palotába hajtatott, a hol hosszabban tanácskozott gróf Khuen Héderváry miniszterelnökkel. A pénzügyminiszter

délután 2 órákor jelent meg kihallgatáson a királynál.

Bécs, okt. 14. A király délután 3 órákor fogadta Lukács Lászlót, a ki behatóan kifejtette nézetét a helyzetről. A király a kormányalakítás dolgában még nem döntött. Lukács Bécsben marad és holnap ismét kihallgatásra megy a királyhoz. Ma délután négy órákor Lukács után Héderváry gróf ment kihallgatásra.

A kilences bizottság.

Budapest, okt. 14. A szabadelvűpárt katonai programjának megállapítására kiküldött bizottság délelött 11 órákor Széll Kálmán elnöklésével a szabadelvű pártkör tanácskozó termében folytatta tanácskozásait. Az ülésen a bizottság valamennyi tagja részt vett, Andrássy Gyula gróf is, a ki ma visszaérkezett a fővárosba. A bizottság tanácskozása délután fél 2 óráig tartott s a tanácskozást délután 5 órákor folytatták.

Budapest, okt. 14. A kilences bizottság este folytatta tanácskozásait. Az eddigi tárgyalások során létre jött a megállapodás a katonai program alapvető elvei tekintetében. A bizottság szombaton folytatja tárgyalásait. Az eddigi jelentős eredményt a szabadelvűpártkörben nagy számban megjelent képviselők élénk örömmel fogadták.

Bécs, okt. 14. Lukács László mai kihallgatása minden határozott eredmény nélkül végződött. Kihallgatásakor Lukács részletesen kifejtette már multkor elfoglalt álláspontját, kijelentve, hogy a jelen viszonyok közt rendkívül nehezebb és nek a kabinetalakítás és attól tart, hogy fáradozása eredménytelen lesz.

Lukács megnevezett több olyan államférfiut, a kiket kabinetalakításra magánál alkalmasabbnak tart.

A király fenntartotta magának a döntést, kérve Lukácsot, hogy a király további intézkedéséig maradjon Bécsben.

Lukács után Héderváry fél óráig volt a királynál.

Budapest, okt. 14. Ujabb bécsi távirat szerint a válságban döntés még holnap sem várható. Bécsben elterjedt hírek szerint a király újra meghívja vagy Andrássyt vagy Tiszát.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Okt. 15. csütörtökön *A drótos töl*, daljáték ötödik előadás. A

Okt. 16. pénteken *Éjjeli menedékhely* jelenelek a mélységből, másodszor. B.

Okt. 17. szombaton *Éjjeli menedékhely*, harmadszor. C.

Okt. 18. vasárnap, délután *A titok*, vígjáték este *Cazanov* daljáték. Először.

— (Madarász.) A régi daljátékok egyik legjelesebbike, mely még abból a korból származik, mikor a színpadon nem ugráltak, hanem énekeltek, az annyi dal ért Madarász került tegnap este

színre. Zeller ez örök szép zenéjű s bájos meséjű daljátékát legfőbb képen azért hozták színre, hogy az új énekesnő Bátor honyi Tilla bemutatkozzék. A fejedelemszerepében mutatkozott be Rát honyi. Tagadhatatlan külső előnyökkel rendelkezik, megjelenése kellemes, de ez ma már nem elégséges a színpadon, különösen annak, ki olyan fontos szerep kör betöltésére vállalkozott, mint Rát honyi. Hangja nagyon is csekély terjedelmű, a felső régiókban nem tiszta, az alsókban pedig nagyon is erőltetett. — Játékáról még kevesebb jót mondhatunk nagyon is kezdetleges. Idővel talán kellő szorgalommal és lelkesmeretes tanulással még türelemmel segédénekesnővé fejlődhetik. Az előadás, a rendezés a gyengébbek közé sorozható. A debreceni közönség még két olyan nem is gyenge, de rossz dékánt nem látott, mint tegnap különösen Krémer volt az, ki azt hitte, hogy cirkuszban van, de még ott sem néznék nyugodtan azt, amit Krémer a debreceni színpadon tegnap este véghez vitt. Mezey Karacs, Havasi megálták helyüket. Felvonás közök hosszúra nyulnak, mi különben majdnem minden este tapasztalunk. A — a.

— (A színigazgató hiráása.) Csütörtökön kerül színre ötödik előadás Lehar Ferenc 3 felvonásos operettje *A drótos töl* a legutóbbi szereposztással.

Holnap tartják a rendelkező próbát Bricus Patyolat kisasszony című 3 felvonásos színművéből, melynek a jobb szerepeit Menszáros Margit, Arday Ida, Csige Ilona, Havasi Szidi, Sebestyén Géza, Csiky László, Patáky Béla, Szilágyi Aladár, Klenovits György és Krémer János játsszák. Az újdonság a jövő hét folyamán fog színre kerülni.

TAVIRATOK.

Deák-ünnep Szolnokon.

Szolnok, okt. 14. Jásznagykunszoltok megye törvényhatósága volt az első, mely egy 48-as és függetlenségi vármegye törvényhatósági bizottsági tag Gyomori Félix indítványára Deák Ferenc 100 éves születésnapjának megünneplését elhatározta. Az ünnepély a tegnap tartott törvényhatósági közgyűlésen a vármegyei bizottsági tagok nagyszámú részvételével, hazafias lelkesedéssel ment végbe. A főispán, midőn a közgyűlést megnyitotta, jelezte az ünnepély jelentőségét s annak értékét, a midőn e tiszta magyar vármegye a haza egyik legnagyobb hátnak emiékét kegyelettel ünnepli. A vármegye alispánja ismerteti az ünnepély elhatározásának történetét és bemutatja a haza bölcsének Vágó Pál jeles festőművész által megfestett, kitűnően sikerült arcképét. Dr. Benkő Albert vármegyei főjegyző tart Deák Ferenc halhatatlan érdemeit méltató nagyhatású emlékbeszédét. Gróf Szápáry Gyula Deák Ferenc emlékének szentelt nagy figyelemmel keltő országos politikai jelentőségű s lángoló hazaszeretettől áthatott beszédéhez, mely a jelen válságos pillanatban mint jóslat szerű intő szózat hangzott el. Indítványozza: miszerint a vármegye köznevelődési alapjából Deák Ferenc emlékére 10.000 koronás köznevelődési alapítvány létesíttessék.

Uj tűzifa raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a **gyermek-menház mellett, a lóvasut telepén** új tűzifa raktart rendeztem be, a hol állandóan a legjobb minőségű tűzifát árúsítok.

■ ■ A pontos ölelésért ■ ■
■ ■ felelősséget vállalok. ■ ■

Ugyanott vágott tűzifa is minden időben jutányosan kapható.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

özv. Pollák Edéné.

Csász és kir.



udvari szállító.

Fernolend

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fénycrém mindenféle világos és fekete bőrnemek részére, mely kiváló szép fényt és tartósság ad a bőrnek. Elhasznált pesétes, sárga vagy barnabőrnek a **Lyosin** egészen új fényt ad.

Alapítattott 1882. Gyári raktár Bécs, I. Schnlerstrasse 21. Mindenütt kapható.

Miért szenved ön?

holott önnek a legjobb gyógyszer áll rendelkezésére, miáltal minden veszedelmes operációt elkerülhet, ez a **Therry A.** gyógyszerész féle



valódi csoda kentifolia-kenőcs.

E gyógyszerrel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott lábbajt gyógyított ki, újabban egy 22 éves rákszerű betegség.

Ez a valódi csoda Centifolia-kenőcs használható. Mell és tejbe tegsékél gyermekágyasoknál vörheny, sebfolyások, dagadt lábak, gás, szurás, lövéseknél, idegen tárgyak kivételénél a testből, mint üveg darabok, fa homok, tövisek. Daganatoknál, rákos képződéseknél egész sebekenél, fagyott testrészeknél, nyagdaganatnál sat. sat. Csak 2 tégely küldetik, el egyszerre, ára 3 kor. 50 fil. franko a pénz előleges beküldése mellett vagy posta bélyegeken.

Számos bizonylat áll rendelkezésre.

utánzatoktól óvakodni kell, fenti védjegy s a felírás „Schutzengel — Apo heke des A. Thierry in Pregrada legyen beégetve, Minden tégelynél használati utasítás van. Utánzók a törvény értelmében megbüntettetnek, szinte a hamis elárúsítók.

Főraktár Budapestén Török I. gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelback S. gyógyszerésznél, Bécsben Brady E. gyógyszerésznél.

B.

Több rendbeli
ermekkel kitüntette!



Alapítattott 1878. évben.

Egyedüli butorgyár Debrecenben.

SCHVARGZ VILMOS

cs. és kir. udvari butorgyáros
és a legújabb szabadalmazott asztalka gyártója.

Üzlethelyiség: Piac-u. 71.

Gyartelep: Szalka-u. 5.

Teljes lakberendezések állandó kiállításán. — Egyszerű, de kitűnő minőségű, saját készítményű butorok a legfényesebb kivitelig, legolcsóbb árban.

Költségvetések, rajzok, mintákkal készséggel, díjmentesen szolgálok

Debrecen, Piac-utca 49. postával szemben.

Altalánosán elismert legjobb bevásárlási hely férfi-, fiu- és gyermek

ruhákban.

NEUMANN magyarország legnagyobb ruházata, cs. és királyi udvari szállító.